

MUZIČKA KULTURA
DRUGA GODINA – OPŠTI TIP

Ruska muzika 19. veka
Mihail Glinka (1804 – 1857)

Reforma Petra Velikog koja je izvršena početkom 18. veka rusku kulturu je neraskidivo povezala sa evropskom. Prozapadna struja doživljava veliki napredak ali stvaralaštvo M.Glinke otvara nove vidike.

Glinka je postavio temelje nacionalne opere, uticao je na razvoj ruske orkestarske muzike.

Najvažnija dela : opere „Ruslan i Ljudmila“ i „Život za cara“, orkestarska kompozicija „Kamarinaska“ i dve španske uvertire.

Ruska „Petorka“

-naziv za grupu ruskih kompozitora koji su svoje stvaralaštvo temeljili na Glinkinim principima. Predstavnici ruske „Petorke“ bili su: M. Balakirjev, N.R. Korsakov, A. Borodin, M.P. Musorgski i C. Kjuj.

” “ —
—
” “
” “
—

” “ “

” “
—
” “
” “

19.

19.

1824 – 1884

— ‘ ’
— “ 1866. ”
—
— “ ” “ ”

1841- 1904

-
- 1892.

-
- ” “ “ ”

1840-1893

- 19.

-
- 6 ( )

- — ”) “ ” “ (

- — ” “ ” “ ”

-

1856 – 1914

-
 - ,
 - , :
 ” - “
 ” . “
 ” “
 :

- ,
 - 19. 20.
 -
 -
 :
 ” “
 ” “
 ” “ ” “

1875 – 1937

(, ,)
).
 :
 ” “
 ” “

20.

- :
 - ( )

...
.
20.
.
-
-
-
20. - .

- :
1.) 19. (,,, “,
  2.) 19. (,)
  - 3.
  - 4
  5. 20.

ЏЕЗ

Џез је један од најснажнијих феномена музике 20. века. Настао је у Њу Орлеансу после Првог Светског рата а настао је из мешавине европске и афричке традиције- регтајму, блузу и црначкој духовној музици.

Двадесетих година 20. века тежиште яеза се из Њу Орлеанса сели у Чикаго где се развија класични яез стил у којем је наглашена улога солисте-виртуоза. Четрдесетих година развија се свинг и би-бап. Педесетих година развија се симфонијски яез али тад наступа и криза яеза због осипања његове црначке суштине(поигравање са афро – кубанском, арапско-шпанском и другим фолклорним традицијама.). Повратак изворној суштини яеза заговара соул. Шездесетих година појављује се нови стил познат као „ нова ствар“.

Познати представници яез музике: Луј Армстронг, Бени Гудмен, Дјук Елингтон, Џон Колтрејн, Диззи Гилеспи, Орнет Колман, Миша Крстић, Стјепко Гут, Јован Маљковић...

МУЗИКА КАО ПРИМЕЊЕНА УМЕТНОСТ

Појам музике као примењене уметности обухвата уклапање музике у позориште, филм, радио-драму и телевизију.

Филм је од самог почетка подразумевао неку врсту музичке пратње да би послужио као замена за речи и звучне ефекте. Музика за неми филм континуирано прати цео ток филма и настаје незавино од њега. Појава звучног филма није значила само увођење музике у филм већ овладавање читавом звучном димензијом дела.

Музика је део позоришта још од његових почетака у античкој трагедији. У 20. веку развијен је нови жанр – мјузикхол који сачињавају елементи циркуске представе, оперете, балета, пантомиме... Касније је тај жанр уступио место новим медијима – телевизији и филму.